

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 8 november 2023
Ons kenmerk 45/5.9/2023001503
Behandeld door thema Economie
Onderwerp: Startnotitie Economische Koers Drenthe
Status: Verzoek om wensen en bedenkingen

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij vragen wij u om wensen en bedenkingen te uiten ten behoeve van de totstandkoming van de nieuwe Economische Koers Drenthe. De huidige Economische Koers 2020-2023 loopt eind dit jaar af. Wij starten daarom met het proces om tot een nieuwe Economische Koers te komen.

Regionale economie is een belangrijke kerntaak van de provincie. Vanuit de Economische Koers Drenthe werken wij, samen met onze partners, aan een toekomstbestendige en vitale economie, gestoeld op de uitgangspunten slim, groen en met impact. In de Economische Koers zijn onze economische opgaven en ambities uitgewerkt, wordt beschreven langs welke uitvoeringsstrategie wij aan de realisatie van de opgaven werken, welke concrete activiteiten en projecten wij voornemens zijn te gaan uitvoeren en welke financiële inzet hiermee gepaard gaat.

In de bijgevoegde startnotitie nemen wij u mee in de beoogde processtappen, participatiemomenten, de belangrijke uitgangspunten en ontwikkelingen rondom de nieuwe Economische Koers voor de komende jaren en de rol van de provincie daarin. Hiermee vertrouwen wij erop u in een vroegtijdig stadium mee te nemen in het proces.

In het eerste kwartaal van 2024 gaan wij vervolgens graag uitgebreid in gesprek met de leden van uw Statencommissie over de contouren van de nieuwe Economische Koers. Wij doen dit aan de hand van een nog op te leveren contourennota. Deze nota bevat een cijfermatige analyse van de huidige sociaal-economische situatie van Drenthe. Daarnaast wordt in de nota ingegaan op de economische opgaven die wij zien in het licht van de economische ambities van onze provincie. Wij geven er vervolgens in aan welke beleidsstrategie wij van plan zijn te hanteren bij het werken aan deze opgaven.

Vooruitlopend op de behandeling van de contourennota en naar aanleiding van bijgaande startnotitie vernemen wij graag van u of u wensen, aanvullingen of opmerkingen heeft die wij mee kunnen nemen bij de voorbereiding van de contourennota.

Naast het gesprek met uw Statencommissie halen wij input op bij belangrijke samenwerkingspartners. Wij verwachten dat uw Staten vlak voor het zomerreces van 2024 de Economische Koers kunnen behandelen.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uit naar de inhoudelijke bespreking.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Startnotitie Economische Koers Drenthe

Aan:
de voorzitter en leden van
Provinciale Staten van Drenthe

Assen, 12 december 2023
Ons kenmerk 50/5.3/2023001718
Behandeld door thema Economie
Onderwerp: Herziening proces Economische Koers Drenthe
Status: Ter informatie

Geachte voorzitter/leden,

Hierbij informeren wij u over een kleine wijziging in het proces voor de Economische Koers Drenthe. Om die reden treft u ook een herziene versie aan van de Startnotitie voor de Economische Koers. Door de nieuwe werkwijze die het Presidium kortgeleden heeft vastgesteld, is er in het proces voor de Economische Koers een kleine wijziging gekomen. Dit houdt in dat de startnotitie, net als bij andere beleidsnota's, ter bespreking wordt geagendeerd voor de Statencommissie om input op te halen. Een extra bespreking op basis van een contourennota komt daarmee te vervallen. Vooralsnog staat de Startnotitie Economische Koers geagendeerd voor de Statencommissie van 24 januari 2024. Hiervoor wordt ruim tijd gereserveerd. Uw opmerkingen zullen vervolgens worden meegenomen in de uitwerking naar een nieuwe Economische Koers. Wij verwachten dat uw Staten deze vlak voor het zomerreces van 2024 kunnen behandelen.

In de bijgevoegde Startnotitie Economische Koers Drenthe is deze wijziging van het proces verwerkt. Voor het overige is de notitie ongewijzigd. Hiermee vertrouwen wij erop u in een vroegtijdig stadium mee te nemen in het proces. Naast het gesprek met uw Statencommissie halen wij input op bij belangrijke samenwerkingspartners.

Wij gaan ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Drenthe,

, voorzitter

, secretaris

Bijlage Herziene versie Startnotitie Economische Koers Drenthe

Startnotitie Economische Koers Drenthe

Regionale economie is een belangrijke kerntaak van de provincie. Vanuit de Economische Koers Drenthe werken we, samen met onze partners, aan een toekomstbestendige en vitale economie, gestoeld op de uitgangspunten slim, groen en met impact. Een economie die bijdraagt aan de realisatie van maatschappelijke opgaven en grote transities van deze tijd. En met voldoende werkgelegenheid, waarbij voor iedereen een passende baan te vinden is. We stimuleren ondernemers en innovaties die hieraan bijdragen.

In de Economische Koers Drenthe zijn onze economische opgaven en ambities uitgewerkt, wordt beschreven langs welke uitvoeringsstrategie wij aan de realisatie van de opgaven werken, welke concrete activiteiten en projecten wij voornemens zijn te gaan uitvoeren en welke financiële inzet hiermee gepaard gaat. De huidige Economische Koers Drenthe 2020-2023 loopt eind dit jaar af. We starten daarom met het proces om tot een nieuwe Economische Koers te komen.

Ontwikkelingen: toenemende schaarste van productiefactoren

Het economisch beleid stond de afgelopen decennia primair in het teken van het streven naar de realisatie van extra werkgelegenheid en economische groei. Een economie met voldoende werkgelegenheid, waarin voor iedereen een passende baan is, blijft in onze ogen ook in de komende periode een belangrijk streven. Gelet op de huidige arbeidsmarktkrapte en de verwachte toenemende schaarste van arbeidskrachten als gevolg van demografische veranderingen, is het echter niet langer vanzelfsprekend dat een groei van de werkgelegenheid voor alle doelgroepen nodig zal zijn.

Naast de productiefactor arbeid is ook de schaarste van andere productiefactoren in de afgelopen jaren fors toegenomen. Energie, grondstoffen, maar ook de ruimte om te kunnen ondernemen en zo mogelijk door te kunnen groeien is in veel mindere mate voorhanden dan bij aanvang van de vorige coalitieperiode. Het plaatst bedrijven en (maatschappelijke) instellingen voor de uitdaging om meer uit bestaande productiefactoren te halen. Dit betekent dat bedrijven in Drenthe slimmer en duurzamer moeten gaan produceren om het verdienvermogen van de regio op peil te houden én voorzieningen en diensten voor eigen inwoners op de lange termijn te borgen. In zijn algemeenheid geldt dit voor heel Drenthe, en in het bijzonder voor het landelijk gebied. Gezien de grote opgaven daar, is extra aandacht nodig voor het sociaal-economisch perspectief.

De bovenstaande situatie kan tot gevolg hebben dat de economische groei in Drenthe, en in Nederland als geheel, onder druk komt te staan. Dit hoeft niet altijd erg te zijn. Economische groei kan namelijk ook negatieve gevolgen hebben voor onder meer het milieu en klimaat. Maar een gezonde economie is en blijft wel een belangrijk bestanddeel van brede welvaart. Het is vooral de kwaliteit van de economische activiteiten die steeds belangrijker wordt. En met kwaliteit wordt bedoeld dat het activiteiten betreft die ook op de langere termijn bijdragen aan de welvaart, het welzijn en de leefomgeving van de burgers.

Rol en taken van de provincie

Regionaal economisch beleid is een gedecentraliseerde autonome kerntaak van de provincie. Geen provincie is aan elkaar gelijk, dus kunnen er eigen beleidskeuzes worden gemaakt. Als provincie werken wij grofweg langs twee lijnen. Vanuit ruimtelijk of milieubeleid kunnen we reguleren wat we niet wenselijk vinden en vanuit economisch beleid stimuleren we datgeen dat bijdraagt aan de gewenste economische ontwikkeling. Per economische opgave waar we aan werken bepalen we de passende provinciale rol en instrumenten. Zodanig dat de Drentse economie optimaal bijdraagt aan de brede welvaartsontwikkeling van onze inwoners. Dit betekent dat economisch beleid is aangewezen op stimulerende maatregelen vanuit een gemeenschappelijke visie met anderen én op basis van vrijwilligheid van die anderen.

De beleidsinzet vanuit de Economische Koers richt zich grofweg op drie samenhangende deeldomeinen: innovatie en ondernemerschap, (ruimtelijk) economisch vestigingsklimaat en kennis, onderwijs en

arbeidsmarkt. Omdat het dus zowel over mensen als ruimtegebruik gaat, heeft het economisch domein raakvlakken met diverse andere beleidsdomeinen.

Uitgangspunten nieuwe Economische Koers Drenthe

Bij het opstellen van de nieuwe Economische Koers zijn wij op voorhand van plan op hoofdlijnen de onderstaande uitgangspunten te hanteren. Deze uitgangspunten komen voort uit de opgedane ervaringen in de huidige Economische Koers, de in deze startnotitie geschetste ontwikkelingen en de ambities uit het Coalitieakkoord 'Samen bouwen we Drenthe! 2023-2027'.

- We bouwen voort op de uitgangspunten groen, slim en met impact. Groen door het stimuleren van duurzame en circulaire oplossingen. Slim door het bevorderen van kennis, innovatie en digitalisering. Met impact; daar waar we als provincie het verschil maken, met zoveel mogelijk resultaat voor welvaart, welzijn en leefomgeving.
- We blijven ons richten op de transities uit de gezamenlijke innovatieagenda 'Research and Innovation Strategy for Smart Specialisation (RIS3) 2021-2027' van Noord-Nederland. Dit zijn: 'van lineair naar circulair', 'van fossiele naar hernieuwbare energie', 'van analoog naar digitaal' en 'van zorg naar gezondheid'.
- We leggen –meer dan voorheen- een sterke focus op de kwaliteit van economische activiteiten met als doel de brede welvaart van onze inwoners duurzaam te versterken. Dit vraagt scherpere keuzes in de economische ontwikkelingen die wij wel en niet (langer) stimuleren. Ons voornemen is de nieuwe Economische Koers zo op te stellen, dat deze ingezet kan worden als inhoudelijk afwegingskader bij het maken van deze concrete keuzes in de beleidspraktijk. Onder meer ten aanzien van de strategie voor vestiging/acquisitie van bedrijven.
- De maakbaarheid van de economie is beperkt, de rol van de provincie is veelal faciliterend en afgezet tegen de omvang van de economie als geheel is onze impuls bescheiden. Onze menskracht en middelen zijn beperkt. We investeren daarom op de onderdelen waar we het (grootste) verschil kunnen maken. Per economische opgave waar we aan werken bepalen we de passende provinciale rol en instrumenten.
- We benutten de mogelijkheden die nationale en Europese fondsen ons bieden. Daarbij zijn we mede afhankelijk van ondernemers, kennisinstellingen, andere overheden en maatschappelijke organisaties voor het ontwikkelen en uitvoeren van initiatieven. Wel moeten we de benodigde cofinanciering op tafel kunnen leggen om middelen van anderen binnen te halen.
- Economische structuurversterking werkt in onze ogen alleen als vanuit een gemeenschappelijke visie met andere actoren langjarig 'een zelfde kant' op wordt gewerkt. Dit vraagt dat wij als provincie koersvast en als voorspelbare overheid opereren. De nieuwe Economische Koers beschrijft daarom de opgaven waar we langjarig als provincie aan willen werken.
- De specifieke projecten en activiteiten die wij per opgave van plan zijn uit te voeren, worden beschreven in een separaat uitvoeringsprogramma. Wanneer nodig stellen we dit programma bij gedurende de looptijd van de Economische Koers. Hiermee borgen wij de noodzakelijke flexibiliteit in de beleidspraktijk om zo optimaal in te kunnen spelen op de veranderingen in de sociaal-economische situatie van Drenthe.
- Voor de nieuwe Economische Koers kijken we naar logische verbindingen en samenhang met de andere beleidsterreinen en -programma's zoals op het gebied van de sociale agenda, natuur, energie, mobiliteit, ruimte en wonen. In het uitvoeringsprogramma worden concrete afspraken gemaakt over welke inzet vanuit de verschillende beleidsterreinen verwacht kan worden.

Participatie

Het belang van een breed draagvlak voor de Economische Koers is groot. De uitvoering van de Koers doen we grotendeels samen met onze partners (bedrijfsleven, onderwijs- en kennisinstellingen, regionale samenwerkingsverbanden, belangenorganisaties en medeoverheden). In de voorbereiding van de Economische Koers nemen wij de input mee van onze belangrijkste samenwerkingspartners. Wat zijn hun ervaringen met het huidige provinciale economische beleid, wat kan anders, wat kan beter, en dergelijke. Deze input halen we zoveel als mogelijk op in de reguliere contacten die wij met deze partijen hebben. Waar nodig worden daarnaast in het eerste kwartaal van 2024 ook bijeenkomsten georganiseerd waar de geïnventariseerde economische opgaven en beoogde beleidsinzet in een breder gezelschap worden gevalideerd en verrijkt.

Proces en planning totstandkoming nieuwe Economische Koers

De nieuwe Economische Koers zal voor de zomer van 2024 aan uw Staten ter besluitvorming worden aangeboden. In het totstandkomingsproces consulteren we op verschillende momenten uw Staten. Het totstandkomingsproces ziet er op hoofdlijnen als volgt uit:

- Startnotitie ter bespreking in de Statencommissie (24 januari 2024)
- Behandeling definitieve Economische Koers in de Statencommissie (Q2 2024)
- Vaststellen definitieve Economische Koers door uw Staten (Juli 2024)